

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ



Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О. Б. Жильцов

04 09 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика європейської інтеграції

Спеціальність 8.15010001 «Державне управління»

Інститут суспільства

2014-2015 навчальний рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Інститут суспільства

Кафедра державного управління та управління освітою

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

галузь знань: 1501 Державне управління
напрямок підготовки: 8.15010003 Державне управління
(освітньо-кваліфікаційний рівень «*магістр*»)
за вимогами кредитно-модульної системи

Київ – 2014

Робоча програма навчальної дисципліни «Політика європейської інтеграції» для студентів за напрямом підготовки 1501 Державне управління, спеціальністю 8.15010003 Державне управління.

„___” _____ 2014 року. - 36 с.

Розробник: Павлюк Валерій Валерійович, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри державного управління та управління освітою

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри державного управління та управління освітою.

Протокол від „___” _____ 2014 року № ___

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Поспелова Т.В.
(прізвище та ініціали)

„___” _____ 20___ року

Схвалено методичною комісією Київського університету імені Бориса Грінченка за спеціальністю 8.15010003 Державне управління

Протокол від. „___” _____ 20___ року № ___

„___” _____ 20___ року

Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Павлюк В.В., 2014 р.
© КУ імені Бориса Грінченка,
2014 р.

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	5
II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ	7
III. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН	8
IV. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»	9
V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»	19
VI. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	20
VII. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ	20
VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ	25
IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	28

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Політика європейської інтеграції» (далі – Програма) є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою державного управління та управління освітою Інституту суспільства на основі ОПП відповідно до затвердженого навчального плану.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України «Про перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра» (лист № 1/9-736 від 06.12. 2007 р.)

Програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання в Київському університеті імені Б.Д. Грінченка відповідно до вимог ОКХ, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни.

Програма визначає перелік, обсяг, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів, необхідне навчально-методичне забезпечення.

Навчальна дисципліна «Політика європейської інтеграції» належить до нормативної частини дисциплін циклу професійної та практичної підготовки.

Зв'язок з іншими дисциплінами: важливим аспектом вивчення дисципліни «Політика європейської інтеграції» є закладення основ для вивчення багатьох курсів, що передбачені навчальним планом на освітньо-кваліфікаційному рівні «магістр»: «Теорія та історія державного управління», «Філософські проблеми державного управління», «Право в державному управлінні», «Державне управління в економічній сфері», «Територіальна організація влади в Україні», «Управління соціальним і гуманітарним розвитком» та ін. Дисципліна забезпечує базові теоретичні знання та практичні навички з європейської інтеграції як міждисциплінарного комплексного напрямку. Вивчення цього курсу має важливе значення для формування наукового світогляду студентів і майбутньої професійної діяльності фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» напрямку підготовки (спеціальності) «Державне управління».

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок у сфері європейської інтеграції: чинників її виникнення, процесу еволюції та перспектив розвитку, а також їх зв'язку з державним управлінням.

Навчальна дисципліна «Політика європейської інтеграції» має своїм **завданням** надання знань та формування вмінь, необхідних для розуміння

та здійснення державно-владних перетворень в сучасній Україні з метою розвитку та реалізації політики європейської інтеграції нашої держави.

Знання. Опанувавши курс «Політика європейської інтеграції», студент має знати:

- історію, основи, принципи і тенденції розвитку європейської інтеграції;
- час та історичні обставини та умови приєднання європейських країн до Європейських Спільнот та до Європейського Союзу;
- особливості правової системи ЄС;
- принципи функціонування інституцій ЄС;
- механізми співробітництва ЄС з третіми країнами;
- вплив глобалізаційних процесів на розвиток стосунків ЄС та України;
- основні виклики, які стоять сьогодні перед ЄС та Україною;
- критерії та процедуру вступу нових країн до ЄС;
- досягнення та перспективи європейської інтеграції України.

Навчальні результати / досягнення: студенти набувають уміння та навички:

- оперувати системними знаннями про історію створення Європейського Союзу та тенденції його розвитку;
- аналізувати інтеграційні процеси в ЄС та робити висновки щодо їх впливу на геополітичне становище України;
- орієнтуватися в правовій системі та інституційній структурі ЄС, принципах взаємодії органів та інституцій ЄС між собою;
- здійснювати аналіз та прогнозування розвитку європейської інтеграції;
- робити розрахунки стосовно впливу інтеграційних явищ і процесів на подальший розвиток європейської інтеграції;
- розроблювати і впроваджувати європейську політику України у відповідності до внутрішніх та зовнішніх соціополітичних викликів;
- використовувати отримані знання з метою вдосконалення процесів державотворення в Україні;
- вміти розробляти стратегії європейської інтеграції України (галузеві, секторальні, загальнодержавні);
- удосконалити навички роботи з технологіями пошуку і аналізу відповідної інформації

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 90 год., із них:

- лекції – 6 год.;
- семінарські заняття – 4 год.;
- самостійна робота – 76 год.;
- модульний контроль – 4 год.

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»

Дисципліна	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідно до ECTS: <i>2,5 кредити</i>	Шифр та назва галузі знань: <i>1501 «Державне управління»</i>	Частина програми (нормативна, вибір закладу, вибір студента): <i>нормативна</i>
Кількість змістовних модулів: <i>5 модулів</i>	Спеціальність <i>8.15010001 «Державне управління»</i>	Рік підготовки: 5 Семестр: I-II
Загальний обсяг дисципліни: <i>90 годин</i>	Освітньо- кваліфікаційний рівень: <i>«Магістр».</i>	Аудиторні заняття: 10 год. З них: Лекції: 6 год. Семінарські заняття: 4 год. Самостійна робота: 76 год.
Кількість тижневих годин: <i>2 година</i>		Модульний контроль: 4 год. Вид контролю: залік

ІІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Використані скорочення:

- ✓ лекції (Л);
- ✓ семінарські заняття (СЗ);
- ✓ практичні заняття (ПЗ);
- ✓ індивідуальна робота (ІР);
- ✓ самостійна робота (СР);
- ✓ підсумковий контроль (ПК);
- ✓ аудиторні заняття (А);
- ✓ разом (Р).

	Назви розділів	Р	А	Л	СЗ	ПЗ	ІР	СР	ПК
1	Змістовий модуль 1. Історичний огляд процесу європейської інтеграції	11,5	1,5	1	0,5	-	-	10	-
2	Змістовий модуль 2. Правова та інституційна основи Європейського Союзу	16,5	1,5	1	0,5	-	-	15	-
3	Змістовий модуль 3. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України	17	-	1	1	-	-	15	-
4	Змістовий модуль 4. Політика ЄС щодо розширення	18	-	1	1	-	-	16	-
5	Змістовий модуль 5. Політика європейської інтеграції України: досягнення, сучасний стан, перспективи	23	-	2	1	-	-	20	-
	Разом за навчальним планом	90	10	6	4	0	0	76	4

V. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»

Змістовий модуль 1. Історичний огляд процесу європейської інтеграції

Тематичний план:

1. Навіщо магістру державного управління знання про ЄС?
 2. Причини європейської інтеграції та підстави створення ЄС.
 3. Історія європейської інтеграції: найважливіші етапи:
 - Перший етап (1950-1968). Практичне втілення ідеї європейської інтеграції
 - Другий етап (1969-1975). Поглиблення і розширення «спільного ринку»
 - Третій етап (1975-1984). Певний застій європейського будівництва
 - Четвертий етап (1985-1992). Виникнення нових інтеграційних структур
 - П'ятий етап (1993-2009). Поглиблення євроінтеграційних процесів
 - Шостий етап (2009- сьогодення). ЄС після Лісабонської угоди.
- Нові виклики та відповіді на них

Основні поняття теми: інтеграція, уніфікація, адаптація, гармонізація, Декларація Шумана, Паризький договір, Римські договори, Єдиний Європейський Акт, Маастрихтський договір, Амстердамський договір, Ніццький договір, Лісабонський договір, ЗВТ, митний союз, спільний ринок.

План семінарського заняття

Тема: Визначальні чинники європейської інтеграції

Питання для обговорення:

1. Причини європейської інтеграції. Перші речники європейської інтеграції.
2. Розвиток процесів європейської інтеграції після Другої світової війни.
3. Перші Європейські Спільноти: підстави створення, цілі, засади діяльності, інституційна специфіка.
4. Європейський Союз після Маастрихту.
5. Сучасний стан розвитку ЄС.

Література

Основна

1. Грицяк І.А., Говоруха В.В., Стрельцов В.Ю. Модуль 1. Правова та інституційна основи Європейського Союзу: Підручник (З грифом МОН України) За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2009. – 620 с. – (Серія «Бібліотека державного службовця у галузі європейської інтеграції»).
2. Прокопенко Л.Л. Вступ до європейської інтеграції / Introduction to European Integration: Навч. посіб. / За заг. ред. М.Бойцуна, О.Рудіка, Я.Мудрого. - К.: Видавництво «Міленіум», 2009. – 334 с.
3. Путівник по Лісабонському договору. – К.: Представництво Європейського Союзу в Україні, 2010. – 11 с.

Додаткова

1. Грицяк І.А. Європейське управління: теоретико-методологічні засади // Монографія. – К.: Вид-во «К.І.С.», 2006. - 398 с.
2. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. – За заг.ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, Л. Прокопенка, О. Рудіка, В. Стрельцова. – К.: «Міленіум», 2009. – 588 с.
3. Світова та європейська інтеграція: Навчальний посібник / За заг. Ред.. проф. Я.Й.Малика. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. – 540 с.
4. Фонтен, Паскаль. Європа у 12 уроках. - Київ: Представництво ЄС в Україні, видавництво «Фенікс», 2011. – 68 с.

Рекомендовані адреси сайтів

1. Європейський Союз (ЄС) - Представництво Європейського Союзу в Україні: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm
2. Представництво України при Європейському Союзі: <http://www.ukraine-eu.be/>
3. Бібліотека Міжнародного центру перспективних досліджень. Тема „Європейська інтеграція” . – <http://www.icps.kiev.ua/library>
4. Вісник “УНІАН – Новини ЄС”: <http://unian.net/ukr/products/95/>
5. Довідник з європейської інтеграції <http://eu-directory.ea-ua.info/>
6. The Economist: <http://www.economist.com>
7. European Voice: <http://www.european-voice.com>
8. Official journal of the European Communities: <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do>
9. General Report on the Activities of the European Union: <http://europa.eu/generalreport/>
10. Official documents from EU institutions, agencies and other bodies: http://europa.eu/documentation/official-docs/index_en.htm
11. Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

12. EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/Index.do>
13. Euroobserver <http://euobserver.com>
14. EurActiv <http://www.euractiv.com>
15. Short, clear explanations about the EU online at <http://ec.europa.eu/publications>

Змістовий модуль 2. Правова та інституційна основи Європейського Союзу

Тематичний план:

1. Правова система ЄС.
 - Паризький договір – внесок у розвиток правової системи
 - Римські договори – внесок у розвиток правової системи
 - Єдиний Європейський Акт – внесок у розвиток правової системи
 - Маастрихтська угода – внесок у розвиток правової системи
 - Амстердамський договір – внесок у розвиток правової системи
 - Ніццький договір – внесок у розвиток правової системи
 - Лісабонський договір – внесок у розвиток правової системи
 - Вторинне законодавство ЄС
2. Інституційна структура ЄС.
 - Інституції, що ухвалюють рішення
 - Інші органи ЄС

Основні поняття теми: первинне законодавство ЄС, вторинне законодавство ЄС, договори заснування, директива, постанова, рішення, висновки, рекомендації, принципи права ЄС, міжнародні договори ЄС, Європейська Рада, Рада Міністрів ЄС, Європейський Парламент, Європейська Комісія, Суд ЄС, Рахункова Палата ЄС, Омбудсман, Комітет Регіонів, Економіко-соціальний Комітет, децентралізовані агентства ЄС.

План семінарського заняття

Тема: Особливості права та інституційної системи ЄС

Питання для обговорення:

1. Особливості правової системи ЄС.
2. Установчі договори в правовій системі ЄС.
3. Проблема Конституції для Європи.

4. Вторинне законодавство ЄС: пряма дія, пряме застосування.
5. Принципи права ЄС.
6. Основні інституції ЄС.
7. Законодавча процедура в ЄС.
8. Допоміжні інституції ЄС.

Література

Основна

1. Грицяк І.А. Правова та інституційна системи Європейського Союзу: Навч. посіб. / За заг. ред. М.Бойцуна, Я.Мудрого, О. Рудіка. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. – 200 с.
2. Грицяк І.А., Говоруха В.В., Стрельцов В.Ю. Модуль 1. Правова та інституційна основи Європейського Союзу: Підручник (З грифом МОН України) За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2009. – 620 с. – (Серія «Бібліотека державного службовця у галузі європейської інтеграції»).
3. Прокопенко Л.Л. Вступ до європейської інтеграції / Introduction to European Integration: Навч. посіб. / За заг. ред. М.Бойцуна, О.Рудіка, Я.Мудрого. - К.: Видавництво «Міленіум», 2009. – 334 с.
4. Путівник по Лісабонському договору. – К.: Представництво Європейського Союзу в Україні, 2010. – 11 с.

Додаткова

1. Грицяк І.А. Європейське управління: теоретико-методологічні засади // Монографія. – К.: Вид-во «К.І.С.», 2006. - 398 с.
2. Європейський Парламент як наднаціональний орган влади Європейського Союзу (Розділ IX); Європейські транснаціональні політичні партії у Європейському Парламенті (Розділ X). (Співавт.: Гаврилук О.Р., Грицяк Н.В.) // Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: Монографія / За заг. ред. д.і.н., проф. А.І.Кудряченка. – К.: НІСД, 2007. – 396 с.(С. 248-301).
3. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. – За заг.ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, Л. Прокопенка, О. Рудіка, В. Стрельцова. – К.: «Міленіум», 2009. – 588 с.
4. Світова та європейська інтеграція: Навчальний посібник / За заг. Ред.. проф. Я.Й.Малика. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. – 540 с.
5. Фонтен, Паскаль. Європа у 12 уроках. - Київ: Представництво ЄС в Україні, видавництво «Фенікс», 2011. – 68 с.

Рекомендовані адреси сайтів

1. Європейський Союз (ЄС) - Представництво Європейського Союзу в Україні: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm

2. Представництво України при Європейському Союзі:
<http://www.ukraine-eu.be/>
3. Бібліотека Міжнародного центру перспективних досліджень. Тема „Європейська інтеграція” . – <http://www.icps.kiev.ua/library>
4. Вісник “УНІАН – Новини ЄС”: <http://unian.net/ukr/products/95/>
5. Довідник з європейської інтеграції <http://eu-directory.ea-ua.info/>
6. The Economist: <http://www.economist.com>
7. European Voice: <http://www.european-voice.com>
8. Official journal of the European Communities: <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do>
9. General Report on the Activities of the European Union:
<http://europa.eu/generalreport/>
10. Official documents from EU institutions, agencies and other bodies:
http://europa.eu/documentation/official-docs/index_en.htm
11. Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
12. EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/Index.do>
13. Euroserver <http://euobserver.com>
14. EurActiv <http://www.euractiv.com>
15. Short, clear explanations about the EU online at
<http://ec.europa.eu/publications>

Змістовий модуль 3. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України

Тематичний план:

1. Інноваційна політика.
 - Довкілля та сталий розвиток
 - Технологічні інновації
 - Енергозбереження
2. Політика згуртування
 - Регіональна допомога
 - Спільна сільськогосподарська політика та спільна політика у сфері рибальства
 - Соціальний вимір співпраці
3. Прогрес у побудові єдиного ринку
 - Ціна об'єднаної Європи: бюджет ЄС
 - Внутрішній ринок та його особливості

Основні поняття теми: інновація, інноваційна політика, сталий розвиток, регіональна конкурентоспроможність, європейське територіальне співробітництво, Хартія про основні соціальні права, внутрішній ринок, чотири «базові свободи» - свобода пересування товарів, капіталу, послуг та робочої сили.

План семінарського заняття

Тема: Класифікація спільних політик ЄС. Сучасні завдання регіональної політики ЄС та політики згуртування

Питання для обговорення:

1. Класифікація спільних політик ЄС.
2. Принципи взаємодії між національним та наднаціональним рівнями ЄС у процесі розробки та реалізації спільних політик.
3. Зміст та особливості спільних політик ЄС.
4. Можливість участі України у спільних політиках ЄС.

Література

Основна

1. Грицяк І.А. Правова та інституційна системи Європейського Союзу: Навч. посіб. / За заг. ред. М.Бойцуна, Я.Мудрого, О. Рудіка. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. – 200 с.
2. Грицяк І.А., Говоруха В.В., Стрельцов В.Ю. Модуль 1. Правова та інституційна основи Європейського Союзу: Підручник (З грифом МОН України) За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2009. – 620 с. – (Серія «Бібліотека державного службовця у галузі європейської інтеграції»).
3. Дзяд О.В., Рудік О.М. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України: Навчальний посібник / Common EU Policies and Their Significance for Ukraine: - Навч. пос. /За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка та В.Стрельцова. – К.: Міленіум, 2009. – 668 с.
4. Шевчук П.І. Порівняльна соціальна політика у країнах Європейського Союзу [Текст]: навч. посіб. / П.І.Шевчук; за заг. ред.: М.Бойцуна, Я.Мудрого, О.Рудіка. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. – 172 с. – (Серія “Бібліотека державного службовця місцевих органів влади у галузі європейської інтеграції”).

Додаткова

1. Бояр А.О. Торговельно-економічні відносини між Україною та ЄС: Регулювання зовнішньої торгівлі та конкуренції в умовах єдиного ринку ЄС. – К.: Міленіум, 2008. – 384 с.
2. Грицяк І.А. Європейське управління: теоретико-методологічні засади // Монографія. – К.: Вид-во «К.І.С.», 2006. - 398 с.
3. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. – За заг.ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, Л. Прокопенка, О. Рудіка, В. Стрельцова. – К.: «Міленіум», 2009. – 588 с.
4. Світова та європейська інтеграція: Навчальний посібник / За заг. Ред.. проф. Я.Й.Малика. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. – 540 с.
5. Софіщенко І.Я. Торговельно-економічні відносини між Україною та ЄС: стан та перспективи. – К.: Міленіум, 2009. – 314 с.
6. Фонтен, Паскаль. Європа у 12 уроках. - Київ: Представництво ЄС в Україні, видавництво «Фенікс», 2011. – 68 с.

Рекомендовані адреси сайтів

1. Європейський Союз (ЄС) - Представництво Європейського Союзу в Україні: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm
2. Представництво України при Європейському Союзі: <http://www.ukraine-eu.be/>
3. Бібліотека Міжнародного центру перспективних досліджень. Тема „Європейська інтеграція” . – <http://www.icps.kiev.ua/library>
4. Вісник “УНІАН – Новини ЄС”: <http://unian.net/ukr/products/95/>
5. Довідник з європейської інтеграції <http://eu-directory.ea-ua.info/>
6. The Economist: <http://www.economist.com>
7. European Voice: <http://www.european-voice.com>
8. Official journal of the European Communities: <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do>
9. General Report on the Activities of the European Union: <http://europa.eu/generalreport/>
10. Official documents from EU institutions, agencies and other bodies: http://europa.eu/documentation/official-docs/index_en.htm
11. Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
12. EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/Index.do>
13. Euroobserver <http://euobserver.com>
14. EurActiv <http://www.euractiv.com>
15. Short, clear explanations about the EU online at <http://ec.europa.eu/publications>

Змістовий модуль 4. Політика ЄС щодо розширення

Тематичний план:

1. Об'єднання континенту.
 - Союз двадцяти восьми
 - Кандидати на вступ
 - Західнобалканські країни та Ісландія
 - До яких меж може розширюватися ЄС?
2. Умови членства в ЄС та процес вступу.
 - Правові критерії
 - «Копенгагенські критерії»
 - Процес приєднання до ЄС

Основні поняття теми: цінності ЄС, цілі ЄС, розширення ЄС, геополітика, держава-член ЄС, держава-кандидат, держава-претендент на статус кандидата, критерії вступу до ЄС, «доробок Союзу», скрінінг законодавства, заява про членство, висновок-думка (avis) ЄК, колективний неогоціатор.

План семінарського заняття

Тема: Критерії, етапи, процедури вступу до ЄС як зразок «трансформуючого впливу» Євросоюзу

Питання для обговорення:

1. Зміст писаних критеріїв вступу нової держави до ЄС та їх трансформуюча природа.
2. Писані та неписані критерії приєднання держав та значення таких критеріїв для розвитку країни-кандидата.
3. Принцип обумовленості та принцип «більше за більше» як активні важелі впливу ЄС.
4. Етапи та процедури вступу держави до ЄС, інституційні питання розширення.
5. Перспективи вступу України до ЄС.

Література Основна

1. Гнидюк Н.А. Інструмент європейського сусідства і партнерства та фінансова допомога ЄС. – К.: Фондація RAUCI, 2010. – 183 с.
2. Гнидюк Н.А., Федонюк С.В. Розширення Європейського Союзу та досвід реформ країн ЦСЄ у контексті приєднання до ЄС: Навч. посібник.

/ За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. – К.: Міленіум, 2009. – 354 с.

3. Грицяк І.А. Правова та інституційна системи Європейського Союзу: Навч. посіб. / За заг. ред. М.Бойцуна, Я.Мудрого, О. Рудіка. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. – 200 с.

4. Грицяк І.А., Говоруха В.В., Стрельцов В.Ю. Модуль 1. Правова та інституційна основи Європейського Союзу: Підручник (з грифом МОН України) За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2009. – 620 с. – (Серія «Бібліотека державного службовця у галузі європейської інтеграції»).

Додаткова

1. Копійка В.В. Європейський Союз: досвід розширення і Україна. – К.: Юридична думка, 2005. – 448 с.

2. Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО. Інтеграційні перспективи України. Аналітичне дослідження. - К.: 2007. – 88 с.

3. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. – За заг.ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, Л. Прокопенка, О. Рудіка, В. Стрельцова. – К.: «Міленіум», 2009. – 588 с.

4. Світова та європейська інтеграція: Навчальний посібник / За заг. Ред.. проф. Я.Й.Малика. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. – 540 с.

5. Фонтен, Паскаль. Європа у 12 уроках. - Київ: Представництво ЄС в Україні, видавництво «Фенікс», 2011. – 68 с.

Рекомендовані адреси сайтів

1. Урядовий портал. „Європейський вибір”: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=741034&cat_id=31455

2. Відносини Україна-ЄС на сайті ЄС: http://ec.europa.eu/external_relations/ukraine/index_en.htm

3. Україна-ЄС: хронологія відносин: <http://www.delukr.ec.europa.eu/page262.html>

4. Всі угоди між Україною та ЄС: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=31609

5. Угода про партнерство та співробітництво: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=31652&cat_id=31609&ctime=1148909555021

6. Угода про реадмісію Україна - ЄС: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/content/11746.htm>

7. Угода про спрощення оформлення віз Україна - ЄС: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/content/11577.htm>

8. Європейська політика сусідства. - <http://www.delukr.ec.europa.eu/page28249.html>.
9. Європейська політика сусідства. Стратегія. - http://www.delukr.ec.europa.eu/data/doc/Strategy-Paper_may04_ukr.pdf.
10. Розширена Європа — Сусідні країни: Нова структура відносин з нашими східними та південними сусідами. Повідомлення Європейської Комісії для Ради та Європейського Парламенту. - <http://www.delukr.ces.eu.int>.
11. Європейський Союз (ЄС) - Представництво Європейського Союзу в Україні: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm
12. Представництво України при Європейському Союзі: <http://www.ukraine-eu.be/>
13. Бібліотека Міжнародного центру перспективних досліджень. Тема „Європейська інтеграція” . – <http://www.icps.kiev.ua/library>
14. Вісник “УНІАН – Новини ЄС”: <http://unian.net/ukr/products/95/>
15. Довідник з європейської інтеграції <http://eu-directory.ea-ua.info/>
16. The Economist: <http://www.economist.com>
17. European Voice: <http://www.european-voice.com>
18. Official journal of the European Communities: <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do>
19. General Report on the Activities of the European Union: <http://europa.eu/generalreport/>
20. Official documents from EU institutions, agencies and other bodies: http://europa.eu/documentation/official-docs/index_en.htm
21. Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
22. EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/Index.do>
23. Euroserver <http://euobserver.com>
24. EurActiv <http://www.euractiv.com>
25. Short, clear explanations about the EU online at <http://ec.europa.eu/publications>

Змістовий модуль 5. Політика європейської інтеграції України: досягнення, сучасний стан, перспективи

Тематичний план:

1. Європейська інтеграція України: досягнення та перспективи.
2. Європейська Політика Сусідства та Україна.
3. «Східне партнерство» у відносинах Україна – ЄС.
4. «Чорноморська синергія» як один з напрямків співпраці Україна – ЄС.
5. Угода про асоціацію Україна-ЄС як новий етап розвитку євроінтеграційної політики України.

Основні поняття теми: Угода про партнерство та співробітництво, секторальні угоди, лібералізація візового режиму, реадмісія, ЄПС, двостороннє співробітництво, багатостороннє співробітництво, інструмент європейського сусідства та партнерства, TAIEХ, SIGMA, Twinning, політика Східного партнерства, тематичні платформи, стосунки асоціації з ЄС, політична асоціація, ЗВТ+, тарифні та нетарифні бар'єри в торгівлі, інституційне забезпечення реалізації угоди, всеохопна інституційна розбудова.

План семінарського заняття

Тема: Європейська інтеграція України: досягнення та перспективи

Питання для обговорення:

1. Історія стосунків Україна-ЄС з часу проголошення незалежності України.
2. Нормативно-правові засади регулювання відносини між Україною та ЄС.
3. Європейська Політика Сусідства та Україна.
4. «Східне партнерство» у відносинах Україна – ЄС.
5. Угода про асоціацію Україна-ЄС: особливості змісту Угоди та перспективи реалізації.
6. Подальші європейські перспективи України.

Література

Основна

1. Відносини Україна – ЄС: в умовах сучасних викликів / Публікація Фонду ім. Фрідріха Еберта: Представництво в Україні [Електронний ресурс]
<http://www.fes.kiev.ua/new/wb/media/publikationen/letzte-Fassung.pdf>
2. Гнатюк М.М., Малик Я.Ф., Прокопенко Л.Л. Модуль 2. Відносини з Європейським Союзом та процес європейської інтеграції України. / Relations Between Ukraine and the EU and European Integration Process. Навч. посіб. / За заг. ред.М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. – К.: Міленіум, 2009. – 782 с.
3. Гнидюк Н.А. Інструмент європейського сусідства і партнерства та фінансова допомога ЄС. – К.: Фондація RAUCI, 2010. – 183 с.
4. Гнидюк Н.А., Федонюк С.В. Розширення Європейського Союзу та досвід реформ країн ЦСЄ у контексті приєднання до ЄС: Навч. посібник.

/ За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. – К.: Міленіум, 2009. – 354 с.

5. Косгроув, Кріс; Хейліер, Марк. Перспективи укладення угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС: Попередній аналіз. – Харроу, Велика Британія: Фонд стратегічних програм (колишній Фонд глобальних можливостей), 2008. – 58 с. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ctaeconomic.com/eu-ukraine-fta_ua.html

6. Тамм А. Є., Стрельцов В. Ю., Дзюндзюк В. Б. Модуль 5. Україна – ЄС: розвиток відносин та основні напрями співробітництва : Модуль 5 : навч. посіб. / за заг. ред.. М. Бойцуна, Я. Мудрого, О. Рудіка. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ “Магістр”, 2009. – 144 с.

Додаткова

1. Бояр А.О. Торговельно-економічні відносини між Україною та ЄС: Регулювання зовнішньої торгівлі та конкуренції в умовах єдиного ринку ЄС. – К.: Міленіум, 2008. – 384 с.

2. Копійка В.В. Європейський Союз: досвід розширення і Україна. – К.: Юридична думка, 2005. – 448 с.

3. Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО. Інтеграційні перспективи України. Аналітичне дослідження. - К.: 2007. – 88 с.

4. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. – За заг.ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, Л. Прокопенка, О. Рудіка, В. Стрельцова. – К.: «Міленіум», 2009. – 588 с.

5. Софіщенко І.Я. Торговельно-економічні відносини між Україною та ЄС: стан та перспективи. – К.: Міленіум, 2009. – 314 с.

6. Kuzio, Taras and Hamilton, Daniel S. Open Ukraine: Changing Course towards a European Future. - Washington, DC: Center for Transatlantic Relations, 2011. – 190 p.

Рекомендовані адреси сайтів

1. Урядовий портал. „Європейський вибір”: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=741034&cat_id=31455

2. Відносини Україна-ЄС на сайті ЄС: http://ec.europa.eu/external_relations/ukraine/index_en.htm

3. Україна-ЄС: хронологія відносин: <http://www.delukr.ec.europa.eu/page262.html>

4. Всі угоди між Україною та ЄС: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=31609

5. Угода про партнерство та співробітництво: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=31652&cat_id=31609&ctime=1148909555021

6. Угода про реадмісію Україна - ЄС: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/content/11746.htm>
7. Угода про спрощення оформлення віз Україна - ЄС: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/content/11577.htm>
8. Європейська політика сусідства. - <http://www.delukr.ec.europa.eu/page28249.html>.
9. Європейська політика сусідства. Стратегія. - http://www.delukr.ec.europa.eu/data/doc/Strategy-Paper_may04_ukr.pdf.
10. Розширена Європа — Сусідні країни: Нова структура відносин з нашими східними та південними сусідами. Повідомлення Європейської Комісії для Ради та Європейського Парламенту. - <http://www.delukr.ces.eu.int>.
11. Європейський Союз (ЄС) - Представництво Європейського Союзу в Україні: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm
12. Представництво України при Європейському Союзі: <http://www.ukraine-eu.be/>
13. Бібліотека Міжнародного центру перспективних досліджень. Тема „Європейська інтеграція” . – <http://www.icps.kiev.ua/library>
14. Вісник “УНІАН – Новини ЄС”: <http://unian.net/ukr/products/95/>
15. Довідник з європейської інтеграції <http://eu-directory.ea-ua.info/>
16. The Economist: <http://www.economist.com>
17. European Voice: <http://www.european-voice.com>
18. Official journal of the European Communities: <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do>
19. General Report on the Activities of the European Union: <http://europa.eu/generalreport/>
20. Official documents from EU institutions, agencies and other bodies: http://europa.eu/documentation/official-docs/index_en.htm
21. Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
22. EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/Index.do>
23. Euroobserver <http://euobserver.com>
24. EurActiv <http://www.euractiv.com>
25. Short, clear explanations about the EU online at <http://ec.europa.eu/publications>

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»

Разом: 90 год. З них: лекції (6 год.), семінарські заняття (4 год.), самостійна робота (76 год.), модульний контроль (4 год.)

I СЕМЕСТР

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль	Змістовий модуль	Змістовий модуль 5
Лекції (теми, бали)	Тема 1. Історичний огляд процесу європейської інтеграції (2 бали)	Тема 2. Правова та інституційна основи Європейського Союзу (2 бали)	Тема 3. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України (2 бали)	Тема 4. Політика ЄС щодо розширення (2 бали)	Тема 5. Політика європейської інтеграції України: досягнення, сучасний стан, перспективи (2 бали)
Семінарські заняття (теми, бали)	Тема 1. Визначальні чинники європейської інтеграції (2 бали)	Тема 2. Особливості права та інституційної системи ЄС (2 бали)	Тема 3. Класифікація спільних політик ЄС. Сучасні завдання регіональної політики ЄС та політики згуртування (2 бали)	Тема 4. Критерії, етапи, процедури вступу до ЄС як зразок «трансформуючого впливу» Євросоюзу (2 бали)	Тема 5. Європейська інтеграція України: досягнення та перспективи (2 бали)
СР (бали)	5	5	5	5	10
ІНДЗ (бали)	15				
Поточний контроль (вид, бали)	Відповідь на семінарі – 3 бали, (в т. ч.: доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії) КМР – 1 (6 балів) КМР – 2 (8 балів)				
Модульний контроль (бали)	15				

VI. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів передбачає цілеспрямований пошук ефективних способів вивчення курсу, свідоме ставлення та послідовність в роботі, вміння використовувати наявну літературу і публікації у періодичних виданнях та інтернет-мережі, планування цілеспрямованої пізнавальної та дослідницької роботи.

Формами самостійної роботи можуть бути:

- ✓ складання списку наукових, науково-популярних і періодичних джерел з країнознавства;
- ✓ підготовка повідомлень на семінарські заняття;
- ✓ складання анотацій підручників, посібників та спеціальних видань з країнознавчої тематики;
- ✓ підготовка виступів на наукових конференціях з даної проблематики.

Аудиторна робота студентів передбачає роботу студента під час лекційних та семінарських занять, групових та індивідуальних консультацій.

Поряд з цими формами використовуються *тестові завдання, письмові контрольні опитування, захист рефератів.*

Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Бали	Термін виконання (тижні)
Тема 1. Історичний огляд процесу європейської інтеграції (15 год.)	Письмове опитування	5	3
Тема 2. Правова та інституційна основи Європейського Союзу (15 год.)	Письмове опитування	5	3
Тема 3. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України (16 год.)	Усне опитування	5	4
Тема 4. Політика ЄС щодо розширення (15 год.)	Доповідь на семінарі	5	5
Тема 5. Політика європейської інтеграції України: досягнення, сучасний стан, перспективи (15 год.)	Реферат	10	6
Разом: 76 год.	Разом: 30 балів		

VII. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Мета ІНДЗ: засвоєння студентами основного матеріалу дисципліни та опанування форм самостійної науково-дослідної роботи.

Зміст ІНДЗ: відображає зміст тем дисципліни.

Види ІНДЗ та система їх оцінювання:

- тематичний реферат(30 балів);
- мультимедійний проект (30 балів);
- реферування літератури (30 балів)
- формування джерельної бази та бібліографії з євроінтеграційної проблематики (30 балів).

1. Формою самостійної роботи студентів є підготовка тематичного реферату (теми вказані нижче) на відповідну тему з курсу «Політика європейської інтеграції». Обсяг реферату має бути в межах 15–17 сторінок машинописного тексту на одній сторінці аркуша білого паперу формату А 4 (крім списку літератури та додатків).

Усі розділи й підрозділи реферату мають бути виділені заголовками та в разі потреби підзаголовками й відображені в плані.

Текст розміщується на аркуші, обмеженому берегами: лівий – 25 мм; правий – 10 мм; верхній – 20 мм; нижній – 25 мм. У машинописному варіанті тексту на сторінці розміщується не більше 28–30 рядків по 57–60 знаків у кожному з них.

Першою сторінкою вважається титульний аркуш, на ньому цифра 1 не ставиться, на наступній сторінці проставляється цифра 2 і далі за порядком.

Розділи нумеруються арабськими цифрами, а підрозділи або параграфи – цифрою розділу і підрозділу через крапку (наприклад, 2.1).

Укладаючи список використаної літератури слід дотримуватись вимог державного стандарту. Кожний бібліографічний запис треба починати з нового рядка, літературу належить розташувати в алфавітному порядку авторів (назв) творів. Бібліографічні записи у «Списку...» повинні мати порядкову нумерацію. Посилання на літературу робляться в тексті з позначенням їх порядкового номера в списку й сторінок через кому. Наприклад, [5, 234].

2. Мультимедійний проект – вид ІНДЗ, який передбачає володіння студентами мультимедійними технологіями. Проект повинен бути зроблений за допомогою відповідного програмного забезпечення. У ньому повинен міститися текст, що розкриває тему та зображення, що її ілюструють.

Студент повинен презентувати свій проект на занятті. Для контролю надається роздрукована та електронна копії.

3. Реферування літератури відображає зміст 2-3 статей з визначеної теми (теми вказані нижче). Студент повинен порівняти зміст статей, визначивши різні та спільні підходи авторів у розкритті проблем

міжнародного країнознавства. Обсяг реферування літератури має бути в межах 2-4 сторінки комп'ютерного набору на одній сторінці аркуша білого паперу формату А 4 (без списку літератури та додатків). До реферованої літератури додаються ксерокопії реферованих статей.

4. Формування джерельної бази та бібліографії з проблематики міжнародного країнознавства передбачає укладання переліку досліджень (монографій, публікацій джерел, статей, рецензій), публікацій в ЗМІ та інтернет-публікацій із значних за хронологічним охопленням та проблематикою розділів міжнародного країнознавства, що відповідають змістовим модулям курсу. Його обсяг має становити 9-10 сторінок комп'ютерного набору на одній сторінці аркуша білого паперу формату А 4; база даних має бути сформована відповідно до вимог держстандарту (див. вище, п.1). Подається в електронному й роздрукованому вигляді.

Орієнтовна структура ІНДЗ:

- титульний аркуш;
- план реферату (зміст роботи із позначенням сторінок, на яких кожний з елементів плану викладений у рефераті);
- основна частина (вступ; розділи; висновки);
- список використаних джерел і літератури.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

№ п/п	Опис критерію	Максимальна кількість балів
1.	Повнота розкриття теми	11
2.	Логічність викладу матеріалу (для п. 5, 6 логічність групування позицій)	2
3.	Оформлення, що відповідає вимогам	1
4.	Обсяг, що відповідає вимогам	1
Разом		15 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	13-15	Відмінно
Достатній	9-12	Добре
Середній	6-8	Задовільно
Низький	0-5	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Політика європейської інтеграції».

***Орієнтовна тематика реферативних досліджень
з навчальної дисципліни «Політика європейської інтеграції»***

1. Цивілізаційні особливості Західної Європи, що пояснюють можливість інтеграції.
2. Етапи європейської інтеграції: події, досягнення, проблеми.
3. Сутність та види інтеграції як феномену міжнародних відносин.
4. Плюси та мінуси регіональної інтеграції.
5. Європейська ідентичність та проблеми кордонів Європи.
6. Бюджет Європейського Союзу: як він формується та на що витрачається.
7. Досягнення та проблеми сільськогосподарської політики ЄС.
8. Досягнення та проблеми політики конкуренції ЄС.
10. Досягнення та проблеми ЄС у сфері культурної політики.
11. Досягнення та проблеми ЄС у сфері розвитку та співробітництва.
12. Досягнення та проблеми в економічній і монетарній політиці ЄС.
13. Досягнення та проблеми в освітній політиці ЄС.
14. Досягнення та проблеми політики з питань зайнятості та ринку праці і соціальної політики ЄС.
15. Досягнення та проблеми ЄС у сфері охорони навколишнього середовища.
16. Досягнення та проблеми ЄС у сфері боротьби з корупцією.
17. Досягнення та проблеми у зовнішній та безпековій політиці ЄС.
18. Досягнення та проблеми у створенні Європейського простору свободи, безпеки та правосуддя.
19. Досягнення та проблеми у науково-технічній та інноваційній політиці ЄС.
20. Досягнення та проблеми мовної політики ЄС.
21. Досягнення та проблеми ЄС у сфері охорони здоров'я.
22. Досягнення та проблеми ЄС у сфері захисту прав споживачів.
23. Реформування ЄС. Основні зміни, внесені Лісабонським договором.
24. Лісабонська стратегія розвитку ЄС: цілі, реалізація, оцінка результатів.
25. Стратегія сталого розвитку в країнах ЄС і в Україні.
26. Умови розширення ЄС та критерії вступу як інструменти «трансформуючого впливу».
27. Розширення ЄС: етапи, проблеми, досягнення.

28. Україна під впливом глобалізації, вестернізації та європеїзації: ризику та можливості.

29. Значення Копенгагенських критеріїв та Мадридського критерію вступу до ЄС для реформування системи державного управління в Україні.

30. Стосунки Україна-ЄС: етапи, проблеми, досягнення, перспективи.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський університет ім. Бориса Грінченка

Інститут суспільства

РЕФЕРАТ

з курсу «Політика європейської інтеграції»

на тему:

**«Стосунки Україна-ЄС: етапи, проблеми, досягнення,
перспективи»**

Виконав(ла) студент(ка) курсу _____

(прізвище, ініціали)

Перевірив викладач _____

Київ – 2014

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

*Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю*

№ з/п	Вид діяльності	Макс. число балів	ЗМ.1	ЗМ.2	ЗМ.3	ЗМ.4	ЗМ.5	Разом
1.	Відвідування лекцій	2	2	2	2	2	2	10
2.	Відвідування семінарських занять	2	2	2	2	2	2	10
3.	Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5	5	5	5	5	10	30
4.	Робота на семінарському занятті (в т. ч.: доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії), написання контрольної модульної роботи	1-2	1	1	1	1	2	6
		-	-	6	-	-	8	14
5.	ІНДЗ	15						15
7.	Написання модульної контрольної роботи	15						15
8.	Всього		24	24	24	24	24	100

Питання до підсумкового контролю з дисципліни «Політика європейської інтеграції»

1. Охарактеризуйте історичні підстави європейської інтеграції
2. У чому полягало новаторство Декларації Шумана?
3. Охарактеризуйте перший етап європейської інтеграції.
4. Охарактеризуйте другий етап європейської інтеграції.
5. Охарактеризуйте третій етап європейської інтеграції.
6. Охарактеризуйте четвертий етап європейської інтеграції.
7. Охарактеризуйте п'ятий етап європейської інтеграції.
8. Охарактеризуйте сучасний етап європейської інтеграції.
9. В чому полягає специфіка ЄС порівняно з іншими міжнародними об'єднаннями?
10. Охарактеризуйте значення Установчих договорів ЄС.
11. Охарактеризуйте первинне право ЄС.
12. Охарактеризуйте вторинне право ЄС.
13. Охарактеризуйте принципи права ЄС.
14. Надайте загальну характеристику інституційної системи ЄС.
15. Охарактеризуйте спосіб формування та функції Європейської Ради.
16. Охарактеризуйте спосіб формування та функції Ради Міністрів ЄС.
17. Охарактеризуйте спосіб формування та функції Європейського Парламенту.
18. Охарактеризуйте спосіб формування та функції Європейської Комісії.
19. Охарактеризуйте функції та значення децентралізованих агентств ЄС.
20. Опишіть законодавчу процедуру ЄС.
21. Надайте загальну характеристику спільних політик ЄС.
22. Охарактеризуйте інноваційну політику ЄС.
23. Охарактеризуйте політику згуртування та регіонального розвитку ЄС.
24. Охарактеризуйте спільну сільськогосподарську політику ЄС.
25. Охарактеризуйте основні особливості внутрішнього ринку ЄС.
26. Охарактеризуйте етапи розширення ЄС та перспективи його подальшого розширення.
27. Охарактеризуйте критерії вступу країни до ЄС.
28. Що таке «трансформуючий вплив» ЄС? Як він реалізується в процесі співпраці ЄС з іншими країнами?
29. Охарактеризуйте процедуру вступу нової країни в ЄС.
30. Коротко викладіть історію відносин Україна-ЄС.
31. Охарактеризуйте нормативно-правові засади регулювання відносини між Україною та ЄС.
32. Охарактеризуйте Європейську Політику Сусідства.
33. «Східне партнерство» у відносинах Україна – ЄС: охарактеризуйте його позитивні сторони та проблеми.
34. Охарактеризуйте Угоду про асоціацію Україна-ЄС як новий етап розвитку євроінтеграційної політики України.

Згідно з «Положенням про організацію навчального процесу в умовах кредитно-модульної системи навчання в Київському міському педагогічному університеті імені Б.Д. Грінченка», результати навчання студентів щодо опанування навчальної дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою.

При цьому у процесі навчання за цим предметом студент може заробити максимально 100 балів.

Враховуючи підрахунок за цією таблицею, максимальна кількість балів, яку може набрати студент у процесі навчання, становить 200, відтак перевідний коефіцієнт становитиме для цієї дисципліни $200:100=2$. Тому при підсумовуванні балів, набраних за таблицею, одержану суму належить поділити на 2.

Наприклад, студент впродовж семестру, відвідував лекції, семінарські заняття, виступав з повідомленнями на семінарах, виконував контрольні роботи та ІНДЗ і набрав за цією таблицею 180 балів. У цьому разі слід 180 поділити на 2, одержимо 90 балів. Таким чином, студент отримав оцінку «відмінно» (А).

Для одержання позитивної оцінки студентові необхідно набрати не менше 60 балів. Студентові, який набрав від 0 до 59 балів виставляється «незадовільно».

Переведення результатів, отриманих за 100-бальною шкалою оцінювання в 4-х бальну та шкалу за системою ECTS здійснюється за такою схемою:

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82-89 балів	добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75-81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69-74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60-68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35-59 балів	Незадовільно
F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1-34 балів	

IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Установчі договори Європейського Союзу (консолідовані версії) / пер. Державного департаменту з питань адаптації законодавства, за заг. ред. Олени Зеркаль. – К.: «Ніка-Прінт», 2010. – 416 с.
2. Україна — Європейський Союз: зібрання міжнародних договорів та інших документів (1991–2009) / За заг. ред. С. О. Камишева (кер. групи) [та ін.]. — К.: Юстініан, 2010. – 608 с.
3. Закон України “Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу” від 18 березня 2004 р. №1629.
4. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 р., №40.
5. Указ Президента України від 11 червня 1998 року № 615/98 “Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу”.
6. Указ Президента України Про державні програми з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України на 2004 – 2007 роки від 13 грудня 2003 р. №1433.
7. Указ Президента України Про Концепцію адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу від 5 березня 2004 №278/2004.
8. Указ Президента України Про Концепцію розвитку законодавства про державну службу в Україні від 20 лютого 2006 №140/2006.
9. Порядок денний асоціації Україна – ЄС – Урядовий портал: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article%3FshowHidden=1&art_id=243281941&cat_id=223345338&ctime=1266423569791

Основна

1. Відносини Україна – ЄС: в умовах сучасних викликів / Публікація Фонду ім. Фрідріха Еберта: Представництво в Україні [Електронний ресурс] <http://www.fes.kiev.ua/new/wb/media/publikationen/letzte-Fassung.pdf>
2. Гнатюк М.М., Малик Я.Ф., Прокопенко Л.Л. Модуль 2. Відносини з Європейським Союзом та процес європейської інтеграції України. / Relations Between Ukraine and the EU and European Integration Process. Навч. посіб. / За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. – К.: Міленіум, 2009. – 782 с.
3. Гнидюк Н.А. Інструмент європейського сусідства і партнерства та фінансова допомога ЄС. – К.: Фондація RAUCI, 2010. – 183 с.
4. Гнидюк Н.А., Федонюк С.В. Розширення Європейського Союзу та досвід реформ країн ЦСЄ у контексті приєднання до ЄС: Навч. посібник. / За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. – К.: Міленіум, 2009. – 354 с.
5. Грицяк І.А. Правова та інституційна системи Європейського Союзу: Навч. посіб. / За заг. ред. М.Бойцуна, Я.Мудрого, О. Рудіка. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. – 200 с.
6. Грицяк І.А., Говоруха В.В., Стрельцов В.Ю. Модуль 1. Правова та інституційна основи Європейського Союзу: Підручник (З грифом МОН

України) За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2009. – 620 с. – (Серія «Бібліотека державного службовця у галузі європейської інтеграції»).

7. Дзяд О.В., Рудік О.М. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України: Навчальний посібник / Common EU Policies and Their Significance for Ukraine: - Навч. пос. /За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка та В.Стрельцова. – К.: Міленіум, 2009. – 668 с.

8. Косгроув, Кріс; Хейліер, Марк. Перспективи укладення угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС: Попередній аналіз. – Харроу, Велика Британія: Фонд стратегічних програм (колишній Фонд глобальних можливостей), 2008. – 58 с. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ctaeconomic.com/eu-ukraine-fta_ua.html

9. Прокопенко Л.Л. Вступ до європейської інтеграції / Introduction to European Integration: Навч. посіб. / За заг. ред. М.Бойцуна, О.Рудіка, Я.Мудрого. - К.: Видавництво «Міленіум», 2009. – 334 с.

10. Путівник по Лісабонському договору. – К.: Представництво Європейського Союзу в Україні, 2010. – 11 с.

11. Тамм А. Є., Стрельцов В. Ю., Дзюндзюк В. Б. Модуль 5. Україна – ЄС: розвиток відносин та основні напрями співробітництва : Модуль 5 : навч. посіб. / за заг. ред.. М. Бойцуна, Я. Мудрого, О. Рудіка. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2009. – 144 с.

12. Шевчук П.І. Порівняльна соціальна політика у країнах Європейського Союзу [Текст]: навч. посіб. / П.І.Шевчук; за заг. ред.: М.Бойцуна, Я.Мудрого, О.Рудіка. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. – 172 с. – (Серія “Бібліотека державного службовця місцевих органів влади у галузі європейської інтеграції”).

Додаткова

1. Бояр А.О. Торговельно-економічні відносини між Україною та ЄС: Регулювання зовнішньої торгівлі та конкуренції в умовах єдиного ринку ЄС. – К.: Міленіум, 2008. – 384 с.

2. Грицяк І.А. Європейське управління: теоретико-методологічні засади // Монографія. – К.: Вид-во «К.І.С.», 2006. - 398 с.

3. Європейський Парламент як наднаціональний орган влади Європейського Союзу (Розділ IX); Європейські транснаціональні політичні партії у Європейському Парламенті (Розділ X). (Співавт.: Гаврилюк О.Р., Грицяк Н.В.) // Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: Монографія / За заг. ред. д.і.н., проф. А.І.Кудряченка. – К.: НІСД, 2007. – 396 с.(С. 248-301).

4. Копійка В.В. Європейський Союз: досвід розширення і Україна. – К.: Юридична думка, 2005. – 448 с.

5. Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО. Інтеграційні перспективи України. Аналітичне дослідження. - К.: 2007. – 88 с.

6. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. – За заг.ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, Л. Прокопенка, О. Рудіка, В. Стрельцова. – К.: «Міленіум», 2009. – 588 с.
7. Світова та європейська інтеграція: Навчальний посібник / За заг. Ред.. проф. Я.Й.Малика. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. – 540 с.
8. Софіщенко І.Я. Торговельно-економічні відносини між Україною та ЄС: стан та перспективи. – К.: Міленіум, 2009. – 314 с.
9. Фонтен, Паскаль. Європа у 12 уроках. - Київ: Представництво ЄС в Україні, видавництво «Фенікс», 2011. – 68 с.
10. Kuzio, Taras and Hamilton, Daniel S. Open Ukraine: Changing Course towards a European Future. - Washington, DC: Center for Transatlantic Relations, 2011. – 190 p.

Рекомендовані адреси сайтів

1. Урядовий портал. „Європейський вибір”: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=741034&cat_id=31455
2. Відносини Україна-ЄС на сайті ЄС: http://ec.europa.eu/external_relations/ukraine/index_en.htm
3. Україна-ЄС: хронологія відносин: <http://www.delukr.ec.europa.eu/page262.html>
4. Всі угоди між Україною та ЄС: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=31609
5. Угода про партнерство та співробітництво: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=31652&cat_id=31609&ctime=1148909555021
6. Угода про реадмісію Україна - ЄС: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/content/11746.htm>
7. Угода про спрощення оформлення віз Україна - ЄС: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/content/11577.htm>
8. Європейська політика сусідства. - <http://www.delukr.ec.europa.eu/page28249.html>.
9. Європейська політика сусідства. Стратегія. - http://www.delukr.ec.europa.eu/data/doc/Strategy-Paper_may04_ukr.pdf.
10. Розширена Європа — Сусідні країни: Нова структура відносин з нашими східними та південними сусідами. Повідомлення Європейської Комісії для Ради та Європейського Парламенту. - <http://www.delukr.ces.eu.int>.
11. Європейський Союз (ЄС) - Представництво Європейського Союзу в Україні: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm
12. Представництво України при Європейському Союзі: <http://www.ukraine-eu.be/>
13. Бібліотека Міжнародного центру перспективних досліджень. Тема „Європейська інтеграція” . – <http://www.icps.kiev.ua/library>
14. Вісник “УНІАН – Новини ЄС”: <http://unian.net/ukr/products/95/>
15. Довідник з європейської інтеграції <http://eu-directory.ea-ua.info/>
16. The Economist: <http://www.economist.com>
17. European Voice: <http://www.european-voice.com>

18. Official journal of the European Communities: <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do>
19. General Report on the Activities of the European Union: <http://europa.eu/generalreport/>
20. Official documents from EU institutions, agencies and other bodies: http://europa.eu/documentation/official-docs/index_en.htm
21. Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>
22. EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/Index.do>
23. Euroobserver <http://euobserver.com>
24. EurActiv <http://www.euractiv.com>
25. Short, clear explanations about the EU online at <http://ec.europa.eu/publications>